

Láhka

boazodoalu ja luondduealáhusaid ráhkadusdoarjagiin addojuvvon lága rievdaeamis

Riikkabeivviid mearrádusa mielde
gomihuvvo boazodoalu ja luondduealáhusaid ráhkadusdoarjagiin addojuvvon lága (986/2011)
 114 §,
rievdaduvvo 2 § 3 ja 5 momeanta, 6 § 1 momeantta 17 čuokkis, 7 § 2 momeanta, 11 § 1 momeanta, 14 § 1 momeanta, 15 § 1 momeanta, 16 § 3 momeanta, 40 ja 41 §, 43 § 2 momeanta, 44 § 2—4 momeanta, 47 ja 48 §, 49 § bajilčála ja 2 momeanta, 52 § 4 momeanta, 56 § 1 ja 3 momeanta, 57 § 1 ja 4 momeanta, 58 §, 61 § 4 momeanta, 65 § 5 momeanta, 66 § 4 momeanta, 67 §, 68 § 2 momeanta, 69 § 2 momeanta, 70 §, 71 § 3 ja 4 momeanta, 73 § 4 momeanta, 74 ja 75 §, 89 § 2 momeanta, 90, 92 ja 93 §, 94 § 3 momeanta, 23 logu bajilčálus, 95 §, 102 § bajilčálus ja 1 momeanta, 103 §, 105 § 2 ja 3 momeanta, 106 § 2 ja 3 momeanta, 107 ja 109 § ja 127 § 2 momeanta,
dakkárin go dain leat 2 § 3 ja 5 momeanta, 48 §, 49 § 2 momeanta, 57 § 1 ja 4 momeanta, 70 § muhtin osiid mielde, 89 § 2 momeanta, 92 § ja 114 § lágas 1676/2015, 11 § 1 momeanta lágas 418/2018 ja 41 § lágas 253/2021,
lasihuvvo 6 § 1 momentii odđa 18 čuokkis ja láhkii odđa 7 a §, 94 a ja 103 a § čuovvovaččat:

2 §

Guoskadansuorgi

Boazodoallobuktaga ja eará eanandoallobuktaga vuosttašási ovddosdikšumii ja gávppi doallamii sihke boazodoallo- ja luondduealáhusága doaimma viiddideapmái boazodoalu dahje eará luondduealáhusa olggobeallái mieđihanvuloš doarjagiin mearriduvvo dálonguovllu ovddideami doarjumis ruhtadanbajis 2023—2027 addojuvvon lágas (1325/2022). Dát láhka guoskaduvvo goitge bálgosiid njuovahagaid divodaninvesteremiidda ja dakkár doibmii, mii dáhpáhuvvá dálus, mii lea dárbbašlaš ealli- dahje šaddobuktaga válmasteami várás vuosttas vuovdimii.

Earret sierra ovdamuniid láhka ii maid guoskaduvvo dan doarjagi, mii ruhtaduvvo Eurohpá Unionnna ráhkadusruhtarájuid dahje Eurohpá mearra-, guolledoallo- ja cáhcegilvinruhtarájuid ruhtaváriin ruhtadanvuloš doarjagi iige Eurohpá unionnna oktasaš guolástanpolitihka suorggi doaibmabidjui.

6 §

Meroštallamat

Dán lágas dárkkuhuvvo:

17) *guovddášruhtalágádusain eanandoalu ráhkadusdoarjagiin addojuvvon lága 52 § 2 momeantas dárkkuhuvvon loatnalágádus dahje eará searvvuš, man Biebmobearráigeahču lea dohkkehan doaibmat guovddášruhtalágádussan;*

18) horisontálaásahusain oktasaš eanandoallopoltihka ruhtadeamis, hálddaheamis ja čuovvumis sihke rádi ásahusa (EU) Nr 1306/2013 gomiheamis addojuvvon Eurohpa parlameantta ja rádi ásahus (EU) 2021/2116.

7 §

Doarjaga ruhtadeami ja meari eavttut

Doarjaga ii sahte mieđihuvvot dan oasi mielde go almmolaš doarjaga ossodat doarjunvuloš dohkálaš doaibmabiju goluin manná badjel almmolaš doarjaga alimusmeari, mii lea mearriduvvon Eurohpá Unionvna láhkamearrádusain. Juos gažaldat lea doarjagis, mii vuodđuduvvá pláni, doarjagii gullevaš almmolaš ruhtadeami mearri ii oaččo mannat badjel plánas merošallojuvvon almmolaš ruhtadeami alimusmeari.

---

7 a §

Doarjaga mieđiheami ráddjehusat

Dán lágas dárkuhuvvон doarjaga ii sahte mieđihuvvot, juos

1) doarjaohcci lea nohkavaš dahje golmma ohcama ovddit kaleandarjagi áigge doaimmastis dávjet-dávjá čájehan čalmmus berošmeahttunvuoda árat dán lágá vuodul mieđihuvvон doarjaaeavttuid doahtteamis;

2) doarjaga mieđiheami eavttut leat duddjojuvvon geinnolačat, dán lágá ulbmiliid vuostá ja ordnedeami čielga ulbmilin lea leamaš garvit doarjaga mieđiheami njuolggadusaid vuogatvuodaids ávkki háhpohallama várás;

3) doarjaohcci lea ohcanjagi dahje golmma dan ovddit kaleandarjagi áigge čielgasit healbadan vearuide, lágas mearriduvvon ealáhat-, bárte- dahje barggohisvuhtamávssuide dahjege Duollu bearran mávssuide laktáseaddji registren-, ilmmuhus- dahje máksingeatnegasvuodaid dikšuma dahje doarjaohccis leat dehálaš máksinheaduštusat dahjege doarjaohccis lea máksinnávciaid oaidnut unnánačča storit vealggit bearranládje bággobearramis dahje vealggit, mat leat máhcahuvvон bággobearramis hattihisvuoda eastinduođaštusaiguin, juos doarjaga miediheapmi ii adnojuvvvo earenoamáš ákkaid dáfus vuogálažjan;

4) doarjaohcci guoská dihlo doarjjahámiid gávnnaheamis sismárkaniidda heivvolazžan vuodđosoahpamuša 107 ja 108 artihkkala mielde addojuvvon komišuvnna ásahusa (EU) Nr 651/2014 1 artihkkala 4 čuoggá a vuollečuoggás dárkuhuvvон Eurohpá komišuvnna ovddit mearrádussii vuodđuduvvi mávssekeahes bearranmearrádus, mas doarjaga lea julggaštuvvон njuolggadusaid vuostásazžan ja sismárkaniidda heivemeahttumin;

5) gažaldagas lea fitnodagas, mii lea váttisvuodaids siste; fitnodagain, mii lea váttisvuodaids siste, dárkuhuvvó 4 čuoggás namuhuvvón komišuvnna ásahusa 2 artihkkala 18 čuoggás dárkuhuvvón fitnodat, mas leat váttisvuodat.

Juos doarjaohcci lea juridihkalá persovdna, 1 momeantta 1 ja 3 čuoggás dárkuhuvvón ráddjehusat gusket fitnodatjodiheaddji ja su sadjásacča, stivrra lahtu ja sadjásas lahtu, háld dahusrádi ja dasa buohtastuvvi doaibmaorgána lahtu ja sadjásas lahtu, ovddasvástáduslaš fitnodatolbmo sihke eará bajimus njunušgodái gullevačča. Ovdal mearriduvvón guoská maid olbmo, geas lea njuolga dahje eahpenjuolga unnimusat 25 proseantta oasussearvvi ossosiin dahje ossosiid buvtadan jietnaválddis dahjege danveardásaš eaiggáduššan- dahje mearridanváldi, juos gažaldagas lea eará searvi go oasussearvi.

Doarjaga miedjiheami ráddjehusaid árvvoštallama várás sáhttet váldojuvvot vuhtii 1 momeantta 1 ja 3 čuoggás dárkkuhuvvon ášshit dakkár fitnodat- ja searvvušdiehtolága (244/2011) 3 §:s dárkkuhuvvon registrerejuvvon fitnodagain ja servošiin, mat gaskkaheamet dahje gaskkalaččat čatnahuvvet doarjaoħċċái dahje 2 momeanttas dárkkuhuvvon olbmuide.

11 §

Doarjunvuloš doaibmabiju álggaheapmi

Ealáhusbargi investerendoarjja, ealáhusbargi vistehuksendoarjja, bálgosa investerendoarjja ja dutkanruhtadeapmi ii miedihuvvo dakkár ealáhusbargi, bálgosa dahje dutkanruhtadeami ohcci doaibmabidjui, man ollašuhttin lea álggahuvvon ovdal doarjaoħcamuša guodđima. Ovddabealde ásahusas spiehkastettin ovdal doarjaoħcamuša guodđima šaddan doarjuma várás laktáseaddji ohcanvuloš doaibmabiju vealtameahtun plánengoluide sáhttá doarjja dattege miedihuvvot. Bálgosa áiddiort negisdoallandoarjja ii miedihuvvo, juos ortnegisdoallan lea álggahuvvon ovdal go ohcamuš lea johttáhuvvon. Nuorra ealáhusbargi álggahandoarjja sáhttá miedihuvvot, juos doarjja lea ohcojuvvon 24 mánu siste dálū doallama álggaheamis.

14 §

Doarjunvuloš doaibmabijuid válljen

Doarjja miedihuvvo 7 § 1 momeanttas oaivvilduvvon rájiid siste vuosttažettiin dakkár doaibmabijuide, mat ovddidit mearkkašahti ládje 1 §:s ásahuvvon ulbmiliid ja, juos doarjja gullá plánii, plánas ásahuvvon ulbmiliid.

15 §

Ealáhusain bargan

Doarjja sáhttá miedihuvvot ohccái, guhte bargá dahje bargagoahtá boazodoaluin boazodálus dahje boazodoaluin dahje eará luondduealáhusain luondduealáhusdálu nu, ahte oažžu das vállooasi áigáiboadustis. Olmmoš, geas leat unnimusat 80 eallit báhcán bohcco, árvvoštallojuvvo goitge oažžut vállooasi áigáiboadustis boazodoalus. Olmmoš, guhte bargá eará luondduealáhusain, galgá oažžut iežas jahkásaš boaduin luondduealáhusain unnimusat dan meari, mii mearriduvvo stáhtarádi ásahusa vuođul ja man Biebmobearräigeahčču mearrádusainis dárkkista jahkásaččat dávistik oppalaš dienasovdáneapmái.

16 §

Ohcci boadut

Stáhtarádi ásahusa vuođul mearriduvvo ohcci ja su guoimmi eanemusboaduin ja dain boaduin, mat váldojuvvoyit eanemusboaduin vuhtii. Eanemusboadut sáhttet sierranahttojuvvot doarjjačuozáhagaid mielde. Biebmobearräigeahčču dárkkista jahkásaččat iežas mearrádusa

vuodul eanemusmeari dávistit almmolaš dienasovdáneapmái. Stáhtarádi ásahusa vuodul sáhttet mearriduvvot maiddái boađut, mat eai válđojuvvo vuhtii ollislaš boađuin.

40 §

Reantodoarjjaloana reanttu árvvoštallan

Juos ealáhus-, johtalus- ja birasguovddážis lea ágga eahpidit ahte loana reantu manná badjel 38 § 1 momeantta 2 čuoggás dárkuhuvvon reanttu, dat sáhttá bivdit Biebmobearráigeahču árvvoštallat, deavdágó loana reantu ovdalis namuhuvvon láhkabáikkis oaivvilduvvon eavttu. Loatnaaddi ferte doaimmahit Biebmobearráigehčui dan ášsí bivdin čielggadeami.

41 §

Stáhtadáhkádusaid eanemusmearri

Stáhtadáhkádus sáhttá mieđihuvvot eanandállodoalu ovddidanruhtaráju geavahanpláanas jahkásačcat nannejuvvon loanaid oaiveopmodaga eanemusmeari rájiid siste. Loanaid oaiveopmodat, mii lea stáhtadáhkádusa čuozáhahkan, oažju leat ovttaaígásacčat mávsskeeahtá eanemusat 240 miljovnna euro ovttas daiguin loanaiguin, mat leat mieđihuvvont eanandoalu ráhkadusoarjagiin addojuvvon lága ja dasa dávisteadđi ovddit láhkamearrádusaid vuodul. Ovdalis namuhuvvon meari rehkenasttedettiin válđojuvvo vuhtii maid ovdal dán lága fápmuiboahntma leamaš njuolggadusaid vuodul boazodoalu ja eará luondduealáhusaid ráhkadusa buorideami várás mieđihuvvont loanaid oaiveopmodat, masa čuohcci dákideaddji ovddasvástádusa ollašuvvamis šaddan golut gokčojuvvoj eanandállodoalu ovddidanruhtaráju ruhtaváriin.

43 §

Doaibmabiju ollašuhttináigi

Ealáhus-, johtalus- ja birasguovddáš sáhttá guhkidit 1 momeantas dárkuhuvvon mearreáiggi ohcamá vuodul, mii lea dákkojuvvon ovdal mearreáiggi nohkama. Gáibádussan lea, ahte doarjunvuloš doaibmabiju ollašuhttin galgá leat álggahuvvon 1 momeantas dárkuhuvvon mearreáiggi siste ja ahte mearreáiggi guhkideapmái lea dohkálaš ágga. Mearreáigi sáhttá guhkiduvvot guovtte háve eanemusat jahkái háválassii. Juos doaibmabiju ollašuhtima guhkideami ohcamuš doaimmahuvvo muttolaš áigge siste 1 momeantas dárkuhuvvon mearreáiggi nohkama manjel, ealáhus-, johtalus- ja birasguovddáš sáhttá giedħahallat ná doaimmahuvvon ohcamušá, juos mearreáiggi doahtalkeahttá guođđin boahtá ohci duođalaš dearyvašvuohadili earáhuvvamis dahje eará ohccis sorjasmaehttun vuorddekeahthes, ovddalgihti árvitmeahttun dáhpáhusas dahje eará birgetmeahttun árus.

---

44 §

Doarjaga geavahaneavttut

Dorjojuvvon investerenčuozáhat ii oačço bissovaččat dahje mearkkasaahtti ládje geavahuvvot eará ulbmilii go doarjunvuloš ealáhusdoibmii dahje bálgosa doibmii iige dorjojuvvon orrunvistti geavahanulbmil oačço rievdaduvvot ovdalgo leat vássán vihta lagi veahkkelundosaš doarjaga majemus eari máksimis, dahje juos doarjja gullá lotnii, loana dahje dan majemus eari loktema rájes. Dorjojuvvon investerenčuozáhaga eajiggádušsan- ja hállddašanvuigatvuhta sáhtá dattege luobahuvvot nubbái ovdal ovddabealde dárkuhuvvон mearreáiggi nohkama dainna eavttuin, ahte doarjjaoažju háhká sadjái dakkár opmodaga, man bakte doaimma luondu, mii lea doarjaga čuozáhahkan ii dovdomassii rievdda, dahje ollašuhtá dakkár ordnedeami, mas luobaheami oažju deavdá doarjaga miediheami eavttuid ja dorjojuvvon doaimma luondu, mii lea doarjaga čuozáhahkan, ii dovdomassii rievdda.

Doarjunvuloš ealáhusdoibma dahje eará doaibma ii oačço heitojuvvot iige dovdomassii gáržziduvvot ovdal go vihta lagi leat vássán veahkkelundosaš doarjaga majemus eari máksimis, dahje juos doarjja gullá lotnii, loana dahje dan majemus eari loktema rájes. Ealáhusdoibma, mii lea doarjaga čuozáhahkan, dahje dasa gulleváš ruhtaváriid eajiggádušsan- ja hállddašanvuigatvuhta sáhtá goitge fuopmášahhti osiin luobahuvvot nubbái ovdal dárkuhuvvон mearreáigi nohká dainna eavttuin, ahte doarjjaoažju háhká sadjái dakkár dávisteaddji opmodaga, man bakte ealáhusdoibma, mii lea doarjaga čuozáhahkan, dahje eará doaimma luondu ii dovdomassii rievdda dahje ollašuhtá dakkár ordnedeami, man bakte luobaheami oažju deavdá doarjaga miediheami gáibádusaid ja ealáhusdoaimma, mii lea doarjaga čuozáhahkan, dahje eará doaimma luondu ii dovdomassii rievdda.

Ovddabealde 2 ja 3 momeanttas dárkuhuvvон luobaheapmin ii adnojuvvo dorjojuvvon investerenčuozáhaga dahje ealáhusdoaimma, mii lea doarjaga čuozáhahkan, sirdáseapmi árbevuigatvuodalaš oažzuma dahje dakkár buolvadatmolsuma bakte, man oktavuodas lea máksojuvvon doarjja boazodoalus dahje luonddueáláhusas heitimii dahje miedihuvvон boazodoalli dahje luonddueáláhusbargi álggahandoarjja.

47 §

Ohcanvejolašvuodas dieđiheapmi

Biergobearráigeahčeu galgá vuogádatlaš vidodagas diedihit vejolašvuodas ohcat 5-8 loguin dárkuhuvvон doarjaga, doarjaga ohcamii ásahuvvон mearreáiggis, meannudeamis, mii doahttaluvvo ohcamis sihke miediheami váldogáibádusain ja eavttuin.

48 §

Doarjaga ohcan

Doarjja ohccojuvvo elektrovnnaččat fierbmébálvalusas, mii lea biebmoháldahusa diehtovuoddočoakkáldagas addojuvvón lágas (560/2021) dárkuhuvvón biebmoháldahusa diehtovuoddočoakkáldaga oassi. Ohci identifiserijuuvvo gievrras elektrovnnaš identifiseremiin, dađi lági mielede go gievrras elektrovnnaš identifiseremis ja elektrovnnaš luohttámušbálvalusain addojuvvón lágas (617/2009) mearriduvvó. Doarjjaohcamuš sáhtá dahkojuvvot maid dárkuhusa várás válistuvvón skoviin. Skovvi sáhtá doaimmahuvvot suddjejuvvon šleadgabooastaoktavuodain go geavaha pdf-skovi dahje báberhámis. Majemus namuhuvvón galgá vuolláičallojuvvot.

Ohcamušii galget laktujuvvot doarjaga miediheami eavttuid árvvoštallama dáfus vealtameahttun áššegirjjit, čilgehusat ja plánat.

Ohcamuš čuvvosiiddisguin furkejuvvo diehtovuogádahkii ja giedhallojuvvo dan manjel vállooasis elektrovnnalaččat. Skoviin dahkojuvvon ohcamuš arkiverejuvvo šleadggalaččat, juos earenoamás ákka dihte ii eará čuovo.

Biebmobearráigeahčeu addá dárkilit mearrádusaid doarjaga ohcamis geavahuvvon skoviin, 2 momeanttas dárkuhuvvon čuvvosiin sihke plánaid ja čilgehusaid ovdanbuktinvugiin ja elektrovnnalaš meannudemiin.

49 §

Mearreáigi doarjaga ohcamii

Doarjaga ohcamii ásahuvvon mearreáiggis ja doarjaráidduin sáhttet addojuvvot dárkilit njuolggadusat stáhtarádi ásahusain. Biebmobearráigeahčeu addá dárkilit mearrádusaid doarjaaohcamuša vuostáválđima ja giedhallama teknihkalaš ordnemis, merkemiin, mat dahkojuvvoit ohcamušášsegirjijiide, sihke skoviin dahkojuvvon doarjaaohcamušaid sirdimis diehtovuogádahkii.

---

52 §

Sámedikkiin ráddádallan

Ráddádallamiid boadus galgá doaimmahuvvot diehtun eanan- ja meahccedoalloministerijai ja Biebmobearráigeahčui.

56 §

Veahkkehápmásaš álggahandoarjaga máksin

Veahkkehápmásaš ealáhusbargi álggahandoarjaga máksin ohccojuvvo nu ahte doahttaluvvo mii 48 § 1 momeanttas lea mearriduvvon. Ruhadoarjja máksojuvvo guoktin earrin.

Dárkilit njuolggadusat veahkkehápmásaš álggahandoarjaga máksoeriin sihke 2 momeanttas dárkuhuvvon čilgehusaid doaimmahepmái ásahuvvon mearreáiggis addojuvvoit stáhtarádi ásahusain. Biebmobearráigeahčeu addá dárkilit mearrádusaid ovddabealde dárkuhuvvon čilgehusain.

57 §

*Veahkkehápmásaš investerendoarjaga, vistehuksendoarjaga ja bálgosiidda áiddiid
ortnegisdoallamii miedžihuvvon doarjaga máksin*

Boazodoallo- dahje luondduealáhusfitnodaga várás miedžihuvvon investerendoarjaga ja vistehuksendoarjaga sihke bálgosiid investerendoarjaga ja áiddiid ortnegisdoallandoarjaga máksin ohccojuvvo nu ahte doahttaluvvo mii 48 § 1 momeanttas lea mearriduvvon. Doarjamáksinohcamuša giedahallamii guoskaduvvo, mii doarjaaohcamuša giedahallamis 48 §:s mearriduvvo. Máksinohcamuš sáhttá dahkojuvvot maid 48 §:s mearrideami mielde

dárkuhusa várás válistuvvon skoviin. Ohcamuša guodđimii sáhttá ásahuvvot muttolaš mearreáigi, mii rehkenastojuvvo doarjjamearrádusa dahkamis dahje, juos gažaldat lea doarjunvuloš doaibmabiju majemus máksinohcamušas, doarjunvuloš doaibmabiju ollašuhtima nohkamis. Ohcamuš galgá doaimmahuvvot doarjaga miedihan ealáhus-, johtalus- ja birasguovddážii.

Dárkilit njuolggadusat golu duođalašvuoda, loahpalašvuoda ja duohtan čujuheami árvvoštallanákkaid birra sihke válmmasvuohedadási čujuheamis addojuvvovit stáhtarádi ásahusa vuodul. Veahkkehápmásaš investerendoarjaga máksineriin ja máksinohcamuša guodđima mearreáiggis sáhttet addojuvvot dárkilit mearrádusat stáhtarádi ásahusain. Dárkilit mearrádusat máksima ohcanskoviin sihke máksinohcamuša ášsegirjiin ja čilgehusain addá Biebmobearráigeahčeu.

58 §

Veahkkehápmásaš doarjaga mávssu ollašuhttin

Ovdalis 5—9 loguin dárkuhuvvon ruhtadoarjaga máksimis mearrida ealáhus-, johtalus- ja birasguovddáš. Ealáhus-, johtalus- ja birasguovddáš čohkke iežas miedihan doarjagiid máksinmearrádusdieđuid ja doaimmaha daid Biebmobearráigeahčui. Biebmobearráigeahču ovddasvástádus lea máksinmearrádusaid goluid dárkkisteamis ja dohkkeheamis sihke mávssuid teknihkalaš ollašuhttimis.

61 §

Loktenlohpí

Stáhtarádi ásahusa vuođul addojuvvovit dárkilit njuolggadusat dain ákkain, mat geavahuvvovit golu duođalašvuoda, loahpalašvuoda ja duohtan čujuheami árvvoštallamis ja loktenlobi háhkamii ásahuvvon mearreáiggis. Dárkilit mearrádusat lobi ohcanskoviin ja ohcamuša ášsegirjiin ja čilgehusain addá Biebmobearráigeahčeu.

65 §

Loana sirdin ja loatnaeavttuid rievdađeapmi

Stáhtarádi ásahusa vuođul addojuvvovit dárkilit njuolggadusat diliin, main loatnaeavttuid rievdađeapmi gáibida lobi háhkama, sihke lobi háhkama mearreáiggis. Biebmobearráigeahču addá dárkilit mearrádusaid skoviin, mat geavahuvvovit lobi háhkamii.

66 §

Stáhtaloana reantoovdu ja eará loana doarjaga sihke stáhtadáhkádussii gullevaš doarjaga doarjaga geavaheapmi

Biebmobearráigeahčeu addá dárkilit mearrádusaid das, maid loatnaaddi ferte doahttalit geavahettiinis lotnii gullevaš doarjaga iežas miedihan stáhtalotnii.

67 §

Loana miediheapmi eanandállodoalu ovddidanruhtaráju ruhtaváriin loatnaaddái

Biebmobearräigeahčeu mearrida loatnaaddi ohcamušas loana miediheamis loatnaaddái stáhtaloanaid miediheami várás. Loatna sáhttá ohccojuvvot guovddášruhtalágádusa bakte.

Biebmobearräigeahčeu dahká stáhta ja ovtta dahje eanet loatnaaddiid gaskavuođa vealgegirji, vuollaičállá dan stáhta beales sihke fuolaha vealgegirji furkkodeamis ja luobaheamis loatnaoažžui dan manjnel, go loatna lea máksjuvvon dahje buhtejuvvon ođđa vealgegirjiin.

Biebmobearräigeahčeu addá dárkilit mearrásaid meannudeamis, go stáhtas ohccojuvvojit, miedihuvvojit ja máksjuvvovit ruhtavárit sihke das, goas loatnaaddi sáttá doaibmat almmá guovddášruhtalágádusa gaskkusteami haga.

68 §

Čilgehusa addin stáhtaloana ruhtadeamis ja čoggon ruđaid luobaheamis

---

Loatnaaddi buhtadusohcama dihte Biebmobearräigeahčeu mearridan mávssut galget máksjuvvot čieža bájkobeavvi siste das, go loatnaaddi lea ožzon dieđu mearrádusas.

69 §

Loatnaaddi goluid buhtten

Biebmobearräigeahčeu mearrida stáhtaloana dikšumis loatnalágádussii máksjuvvon 1 momeanttas dárkkuhuvvon buhtadusaid bearramis loatnalágádusas ruovttoluotta muhtin oassái dahje ollásit, juos loatnalágádus ii leat dikšon stáhtaloana dego dán lágas dahje dan vuodul mearriduvvon dahje vuogi mielde dahje buori bájkovieru gáibidan vuogi mielde. Ruovttoluottabearramii sáhttá álgít oppa loatnaáiggi áigge almmá 95 § eastima haga.

70 §

Stáhtaloanaid ruhtaváriid gaskkusteapmi

Biebmobearräigeahčeu máksá loana, man stáhta lea miedihan loatnaaddái, guovddášruhtalágádusa bokte.

Biebmobearräigeahčeu máksá ohcama vuodul stáhtaloana dikšunmávssu guovddášruhtalágádusa bakte loatnaaddái.

Loatnaaddi ferte máksit guovddášruhtalágádusa bakte stáhtaloana oanádusaid ja reantuid Biebmobearräigeahčui eanandállodoalu ovddidanruhtarádjui loahpalaš boahutn mearrekontui.

Nuppástusat, mat dahkkojuvvovit stáhtalonii fitnodaga sanerenlága (47/1993) miel ordnedeamis dahje priváhtaolbmo vealgeordnedeamis addojuvvon lága (57/1993) miel ordnestallamis, dahkkojuvvovit maiddái loatnalágádusa ja stáhta gaskasaš vealgái.

Biebmobearräigeahčeu sáhttá addit mearrásaid das, man dáhpáhusas loatnaaddit sáhttet doaimmahit ovdalis namuhuvvon doaimmaid almmá guovddášruhtalágádusa haga.

71 §

Reantodoarjaga máksin

Loatnaaddi ferte oheat reantodoarjjamávssu guðege reantoáigodagas sierra, goitge eanemusat oktii márus. Biebmobearráigeahču dohkkehan guovddášruhtalágádus gaskkusta ohcamuša Biebmobearráigeahčui, mii máksá márussu guovddášruhtalágádussii. Guovddášruhtalágádus gaskkusta reantodoarjaga loatnaaddái.

Dárkilit mearrádusat reantodoarjaga márussu ohcamis ja gaskkusteamis addá Biebmobearráigeahču.

73 §

Stáhtaovddasvástádus

Biebmobearráigeahču sáhttá addit dárkilit njuolggadusaid bearráigeahčomeannudeamis.

74 §

Buhtadusat, mat máksojuvvoit stáhtaloanain

Biebmobearráigeahču mearrida oaiveopmodaga ja reanttuid buhtadusas, mii máksojuvvo loatnaaddái stáhtaovddasvástádusa vuodul. Ovdal buhtadusa nannema Biebmobearráigeahču ferte čielggadit, ahte velggolača ja vejolaš dákideaddji máksinnávcyahisvuodas boahtti loahpalaš massin lea gávnahuvvon ja ahte massin ii leat sáhttán gokčojuvvot dákadussan geavahuvvon opmodaga vuovdinrudain dahje, juos dákadussan lea eará go olmmošdákideapmi, de eará dákadusain. Dákadusa vuovdin ii goitge gáibiduvvo dalle, go velggolaš dahje loanas ovddasvástideaddji goalmmát olmmoš oažžu fitnodatsaneremis dahje priváhtaołbmo vealgeordnedeamis dahje eará sullasaš ordnedeamis dahje eará dákadusovddasvástádusa ordnedeamis seailluhit dákadussan leamaš opmodaga. Biebmobearráigeahču máksá buhtadusa loatnaaddái eanandálloalu ovddidanruhtaráju ruhtaváriin.

Oanádusaid ja reanttuid ovdas, maid loatnaoažžu buhtadusa máksima manjel máksá loatnaaddái, galgá addojuvvet čilgehus ja máksojuvvet Biebmobearráigeahčui.

Biebmobearráigeahču mearrida loatnaaddái máksojuvvon buhtadusa ruovttoluottabearramis loatnaoažžus, dan oasis go loatna dahje dan reanttut eai leat máksojuvvon stáhttii. Loatnaoažžus sáhttá berrojuvvet loatnaaddái buhtadusoħcama vuodul máksojuvvon buhtadusas jahkásash reant reantolága (633/1982) 4 §:s dárkuhuvvon reantvoudu mielde. Dát ferte merkejuvvet doarjjamearrádussii.

Buhtadus massimiin sáhttá guðdojuvvet mávsekehahtá loatnaaddái dahje buhtadusa mearri sáhttá vuoliduvvot, juos loana dikšumis ii leat doahttaluvvon dát láhka dahje buorre bájkovierru.

Biebmobearráigeahču addá dárkilit mearrádusat buhtadusa ohcamis ja máksinmeannudeamis.

75 §

Buhtadusoħcamuša giedħallanáigi ja buhtadusaid manjjonanreantt

Biebmobearráigeahču ferte giedħallat stáhtaloana buhtadusoħcamuša golmma mánu siste das, go loatnaaddi ohcamuš lea boah tān Biebmobearráigeahčui ja velggolača ja vejolaš dákideaddji máksinnávcyahisvuodas boah tān loahpalaš massin lea gávnahuvvon. Juos ohcamuš ii sáhte dakkáražżan čovdojuvvet, rekenastojuvvo mearreáigi das, go manjmus ohcamuša čoavdima várás vealtameahħtun Biebmobearráigeahču bivdin lassičilgehus

loatnaaddis lea boahtán. Juos mearreáigi mannojuvvo badjel, stáhta lea geatnegahtton máksit badjelmannanáiggis marjjonanreanttu reantolága 4 §:s dárkuhuvvon reantovoðu mielde.

89 §

Fitnodatdoaibmaplána čuovvun

Stáhtarádi ásahusain addojuvvojít dárkilit njuolggadusat 1 momeanttas dárkuhuvvon čilgehusaid sisdoalus. Biebmobearráigeahču addá dárkilit mearrádusaid čilgehusaid ovdanbuktinvuogis sihke daid doaimmaheamis ealáhus-, johtalus- ja birasguovddázii.

90 §

Loana čuovvun, mii lea stáhtaloana, reantodoarjjaloana ja stáhtadáhkádusa čuožáhahkan

Loatnaaddi ferte ordnet stáhtaloana, reantodoarjjaloana ja stáhtadáhkádusa čuožáhatvuloš loana dikšuma sihke stáhtaloana doarjaga dikšuma sihke stáhtaloana doarjaga ja eará loana reantodoarjaga sihke eará loana doarjaga gollama čuovvuma. Dat galgá doaimmahit mearreáiggii Biebmobearráigeahčui loana miedihan-, lokten- ja oanidandieduid sihke stáhtaloana, reantodoarjjaloana ja stáhtadáhkádusa čuožáhatvuloš loana reanttu máksima ja loatnadoarjaga geavaheami dieduid. Loatnaaddi ferte ájahalakeahttá fuolahit stáhtaloana ja eará doarjunvuloš loana nuppástusaid dahkamis iežas diehtovuogádagai.

Stáhtarádi ásahusain addojuvvojít dárkilit njuolggadusat dain dieđuidin, maid loatnaaddi ferte doaimmahit Biebmobearráigeahčui. Biebmobearráigeahču addá dárkilit mearrádusaid dieđuid ovdanbuktinvuogis sihke daid doaimmaheamis doahttalanvuloš meannudeamis.

92 §

Dieđuid seailluhheapmi

Diehtovuogádahkii gullevaš dieđut seailluhuvvojít logi lagi doarjaga miedihanmearrádusa dahkama rájes. Juos doarjaja lea miedihuvvon, dieđut seailluhuvvojít logi lagi doarjaga majemus eari máksimis dahje stáhtaloana dahje reantodoarjjaloana čuožahanvuloš loana majemus eari loktemis, goitge nu guhká go reantodoarjaja máksojuvvo. Stáhtadáhkádusa dieđut seailluhuvvojít dákádusa gustonáiggi dahje, juos dákideaddji ovddasvástádus lea ollašuvvan, nu guhká go máhccevaš oažžumuš sáhttá berrojuvvot. Stáhtaloana dieđut fertejit seailluhuvvot nu guhká go loatnalágádusas lea stáhtaloana oažžumuš loatnaoažžus dahje, juos loatnaaddi lea ohcan stáhtaloana buhtadusa Biebmobearráigeahcus, dassážii go buhttenohcamuš lea láhkafámolačat čovdojuvpon. Juos jearaldat lea Eurohpa Unionvna muhtin oassái ruhtadan plána dahje prográmma doarjagis, dieđut seailluhuvvojít dasa lassin vihhta lagi das, go Eurohpa komišuvdna máksá plána dahje prográmma majemus Eurohpa Unionvna ruhtadanoasi mavssu.

93 §

Dárkkistanvuoigatvuohta

Eanan- ja meahccedoalloministerija ja Biebmobearráigeahču sáhttet dahkat doarjaga miediheami, máksima ja geavahusa eavttuid ja eavttuid doahttaleami bearráigeahčama várás doarjaga miedihedđiide, máksiide, gaskkustedđiide ja oažžuide čuohcci dárkkistemiid.

Seammalágán riekti doarjaga gaskkusteaddjiid ja oažuid oasil lea ealáhus-, johtalus- ja birasguovddážis. Namuhuvvon eiseválldiin lea diehtooažžunriekti čiegeusindoallannjuolggadusain beroškeahttá.

Biebmobearráigehču mearrida dárkkistemiid mearis ja vállje dárkkistančuozáhagaid riskaanalysa dahje soaittahatčuoldima vuodul, juos ášsis ii mearriduvvo eará lágje Eurohpa uniovnna láhkaásameamis. Biebmobearráigehču ráhkada dárkkistanstrategijja ja dárkkistanplána.

Eurohpa uniovnna ruhtaváriin muhtin oassái dahje ollásit dahje stáhtadoarjjan miedihuvvon doarjaga dárkkistanriekti lea maid Eurohpa uniovnna doaibmaorgánas dadi lági mielde go ášsis mearriduvvo Eurohpa uniovnna láhkaásameamis.

Ovddabealde 2 momeanttas dárkuhuvvon dárkkistusaid ollašuhtinvuogis sáhttet addojuvvot dárkilit njuolggadusat stáhtarádi ásahusain.

94 §

Dárkkisteami ollašuhttin

Dárkkisteamis ferte ráhkaduvvot dárkkistanmuitalus, mii doaimmahuvvo ájahalakeahttá ealáhus-, johtalus- ja birasguovddážii sihke Biebmobearráigehču.

---

23 Lohku

Doarjaga máhcaheapmi, máksima heitin, ruovttoluottabearran sihke geahpádusat ja čuovvumušat

94 a §

Doarjaga máhcaheapmi

Doarjaoažžu galgá ájahalakeahttá máhcahit boastut, liiggí dahje čalmmus ákkaheamít iežas oažžun doarjaga dahje dan oassi. Doarjaoažžu galgá máhcahit doarjaga dahje dan oasi maid, juos dat ii sáhte adnojuvvot doarjjamearrádusas gáibiduvvon vuogi mielde. Juos máhcahanvuloš mearri lea eanemusat 100 euro, dan oažžu guođđit máhcatkeahttá.

Mii 1 momeanttas mearriduvvo, dat ii guoskka árvvoštallojuvvon ákka mielde miedihuvvon doarjaga ja ollašuvvan goluid gaskasaš erohusa.

95 §

Doarjaga máksima loahpaheapmi ja ruovttoluottabearran

Ealáhus-, johtalus- ja birasguovddáš lea geatnegahhton gaskkalduhttit 5—8 loguin dárkuhuvvon doarjaga máksima ja bearrat dan ruovttoluotta, juos:

- 1) doarjaga miedihan- dahje máksineavttut eai leat ollašuvvan;
- 2) doarjaoažžu lea addán dakkár boastto- dahje váilevaš dieđu, mii lea váikkuhan čielgasit doarjaga miediheapmái dahje máksimii;
- 3) doarjaga eavttut eai leat doahttaluvvon;
- 4) doarjaoažžu ii leat deavdán 17 § 1 momeanttas dárkuhuvvon čatnaseami;
- 5) doarjaoažžu lea luobahan dahje loahpan doarjunvuloš ealáhusdoaimma dahjege gáržžidan dan dovdomassii dahje luobahan dorjojuvvon investerenčuozáhaga dahje visteruhtadeami bakte dorjojuvvon orrunvistti ovdalgo 44 § mearreáigi lea vássán iige sadjái

leat háhkkojuvvon oðða danveardásaš opmodat dahje ollašuhhton ordnedeaapmi namuhuvvon paragráfa mielde;

6) doarjaoažžu lea ásahuvvon konkursii ovdal 44 §:s dárkkuhuvvon mearreáiggi nohkama ja doarjaoažžu doaimmas lea dahkkojuvvon rihkulága (39/1889) 39 logus dárkkuhuvvon velggolačča rihkus;

7) doarjaoažžu lea biehtalan veahkeheames dárkkisteami; dahje

8) Eurohpá Uniovnna ollásit dahje muhtin oassái ruhtadan dahje riikkasis ruhtaváriiguin ollásit ruhtaduvvon eanandoalu ráhkadusdoarjagiidda guoskevaš Eurohpá Uniovnna láhkaásahaepmi dan gáibida.

Ruovttoluottabearrrama várás galgá 1 momeantta 5 čuoggá vuodul mearriduvvot dat oassi máksit doarjaga mearis, mii ožžojuvvo go geahpiduvvo opmodaga geavahanáiggii dahje ealáhusdoaimma doaibmanáiggii danveardásaa oassi 44 §:s dárkkuhuvvon geavahanáiggis.

Juos doarjaoažžu lea guoððán doahktaleahattá almmolaš hákamiid láhkaásahaemi, doarjja ii máksoujvvo dahje doarjaga mávssiheapmi botkejuvvo ja juo máksoujvvon doarjja berrojuvvo ruovttoluotta láhkamearrádusaaid vuostásáš hákama oasil daði lági mielde go horisontálaásahusa 61 artihkkalis mearriduvvvo.

Bearakeahttá sáhttá goitge guoððit meari, mii lea eanemusat 100 euro almmá reanttuid haga.

Juos doarjja lea miedihuvvon oktasaččat eanebuidda, de buot doarjaoažžuin lea ovttas ovddasvástádus doarjaga máksimis ruovttoluotta. Doarjaoažžuid gaskavuoða ovddasvástádus juohkása dan gori mielde go doarjaoažžu lea oassálastán dan doibmii, mii lea leamaš doarjaga máhcahangategnegasvuoda vuodðun.

Ruovttoluottabearrrama várás mearriduvvonen doarjja galgá máksoujvvet ruovttoluotta majemusat lagi siste ealáhus-, johtalus- ja birasguovddáža mearrádusa rájes.

102 §

Ruovttoluottabearramii ja máksima botkema mearrádus

Ealáhus-, johtalus- ja birasguovddáž galgá dahkat ruovttoluottabearramis ja doarjaga máksima botkemis sihke stáhtaloana eretcealkimis mearrádusa. Mearrádusa vuodul nannejuvvo dat mearri, mii galgá ruovttoluotta berrojuvvet dahje eretcelkojuvvet, 99 §:s dárkkuhuvvon reantu sihke daid máksima várás biddjojuvvet merron earrebeaivi.

---

103 §

Ruovttoluottabearrrama ollašuhttin

Biebmobearráigeahčus lea ovddasvástádus doarjaga ruovttoluottabearranmearrádusa ollašuhttimis. Ruovttoluottabearrran sáhttá čaðahuvvot mearrádusa vuodul nu, ahte ruovttoluottabearravuloš mearri reanttuin geahpeduvvo doarjaoažžui máksit dárkkuhuvvon eará doarjagis. Stáhtaloana ja dan reanttu bearrrama ovddasvástádus lea goitge loana miedihan loatnalágádus.

Ruovttoluottabearranmearrádus sáhttá bággbearrandoaimmaiguin ollašuhttojuvvet dan maŋnel, go mearrádus lea ožžon láhkafámu. Ruovttoluottabearranoažžumuš boarásnuvvá vída lagi geahčen dan čuvvon lagi álgguš, goas ruovttoluottabearranmearrádus lea ožžon láhkafámu. Muđuid mearrádusa ollašuhttimi guoskaduvvo, mii vearuid ja mávssuid ollašuhtima birra addojuvvon lágas (706/2007) mearriduvvvo.

Stáhtaloana eretcealkin ja ruovttoluottabearrrama reanttu bearrran gullá goitge loana miedihan loatnalágádussii.

103 a §

Geahpádusat ja čuovvumušat

Juos hálldahuslaš dárkkisteamis, mii guoská mársvsu, dahje eará dárkkisteamis fuobmájuvvo, ahte doaibmabidju, mii lea doarjaga čuozáhahkan, leat dohkkehuvvon dohkkehuvvon plána mielde dahje doarjaoacci lea máksinohcamušastis ovddidan vuogatmeahttun goluid, doarjja ii máksojuvvo dahje máksinvuloš doarjaga geahpiduvvo. Hálldahuslaš čuovvumušas, mii laktása máksinvuloš doarjagii, mearrida máksinmearrádusa ollahuhtti eiseváldi.

Čuovvumušain galgá válđojuvvot vuhtii horisontálaásahusa 59 artihkkala mearrátus. Čuovvumušat eai mearriduvvo horisontálaásahusa 59 artihkkala 5 čuoggá nuppi vuollečuoggá a, b ja c čuoggán dárkkuhuvvon diliin eaige earáge veardidanvuloš diliin.

Stáhtarádi ásahusain addojuvvoyit dárkilit njuolggadusat doarjaga geahpidanákkain sihke geahpádusaid ja čuovvumušaid rehkenastimis.

105 §

Loatnaaddi veahkehan- ja diehtoaddingeatnegasvuohta

Loatnaaddi galgá válđit vuhtii stáhtaloana divšsodettiinis stáhta ovddu loatnaaddin seamma láđje go loana, mii lea dákádusa čuozáhahkan, stáhta ovddu dákideaddjin. Loatnaaddi ferte ájahalakeahttá ilmmuhit Biebmobearráigehčái dakkár doarjaoažžu ekonomalaš sajádaga nuppástusas, loana, mii lea doarjaga čuozáhahkan, dahje opmodaga árvvu, mii lea loana dákádussan, nuppástusas, mas sáhtta leat váikkuhus stáhta sajádahkii loatnaaddin dahje dákideaddjin.

Loatnaaddi ja guovddášruhtalágádus leat geatnegahton spesifiserejuvvon bivdagis luobahit eanan- ja meahccedoalloministerijai, Biebmobearráigehčái sihke ealáhus-, johtalus- ja birasguovddážji dakkár doarjaoažžu dieđuid, mat leat vealtameahttumat loana doarjaga mediheami gáibádusaid ja eavtuid doahtaleami bearráigehčama várás.

---

106 §

Mávssut, mat berrojuvvoyit stáhtadáhkádusas

Ovddabealde 1 momeanttas dárkkuhuvvon mársvsu gaskkusta stáhtii loatnaaddi. Biebmobearráigehču máksá loatnaaddái buhtadusa ovddabealde namuhuvvon doaimma dikšumis. Buhtadus máksojuvvo eanandállodoalu ovddidanruhtaráju ruhtaváriin.

Stáhtarádi ásahusain addojuvvoyit dárkilit njuolggadusat márssuid mearis ja mearrahuvvanvuogis, mat berrojuvvoyit dákádusa ovddas, sihke loatnaaddái máksinvuloš buhtadusa mearis. Biebmobearráigehču sáhtta addit dárkilit mearrádusaid meannudeamis, mat doahtaluvvoyit márssuid gaskkusteami olis.

---

107 §

Stáhta dákideaddji ovddasvástádusa ollašuvvan

Stáhta dákideaddji ovddasvástádus sihke mársvsu mágcevaš rievtti ávkegoziheami ovddasvástádus lea Biebmobearráigehčus.

Biebmobearráigehču sáhtta mearridit, ahje stáhta mágcevaš oažžumuš ii berrojuvvvo dakkár doarjaoažžus, guhte govtolačcat árvvoštaladettiin ii suitte máksit mársvsu bissovaš

bargonávcceahisvuoda, guhkálaš bargguhisvuoda, fuolahuusgeatnegasvuoda dahje dáidda buohtastahti eará ákka vuodul.

Mávssut, mat šaddet dákideaddji ovddasvástádusa ollašuvvamis, máksojuvvojít eanandállodoalu ovddidanruhtaráju ruhtaváriin. Máchcevaš rievtti vuodul ožžojuvvón buhtadusat čilgejuvvojít ja máksojuvvojít namuhuvvón ruhtarádju.

109 §

Diehtooažžunvuuoigatuuohta ja dieduid luobaheapmi

Eanan- ja meahccedoalloministerijas, Biebmobearráigeahčus sihke ealáhus-, johtalus- ja birasguovddážis lea riekti čiegusindoallannjuolggadusaid dan cakkakeahttá oažžut eará eiseválddis dahje almmolaš doaimma dikšu oassebealis ohccái dahje doarjaoažžui, dán dearyvasvuohatadillái, ekonomalaš sajádahkii ja fitnodat- dahje ámmátdoibmii, almmolaš rudaín miedihuvvón ruhtadeapmái dahje doarjaga dáfus mearkkašahti dili eará dieđuid, mat leat vealtameahttumat doarjaašši giedahallama várás.

Ovddabealde 1 momeanttas namuhuvvón eiseválddiin lea vuoigatuuohta čiegusindoallannjuolggadusaid cakkakeahttá oažžut Vearrohálddháhusas nuvtá lunddolaš olbmo, doarjaoahcci ja doarjaoažžu dieđuid vearuide, lágas mearriduvvón ealáhat-, bárte- ja bargonávcceahisvuoda oaju mávssuide laktáseaddji dahje Duollu bearran mávssuide registeren-, ilmmuhan- ja máksingeatnegasvuodaid dikšumis, doaimmas, ekonomijas sihke ovddabealde namuhuvvón beliid čatnasemiin, ja dain vejolaččat dihton váilevašvuodain ovddabealde namuhuvvón geatnegasvuodaide laktásettiin, juos dieđut leat vealtameahttumat doarjaga miediheami ja máksima várás dahje doarjaga geavaheami bearráigeahčama várás.

Eanan- ja meahccedoalloministerijas, Biebmobearráigeahčus sihke ealáhus-, johtalus- ja birasguovddážis lea vuoigatuuohta čiegusindoallannjuolggadusaid cakkakeahttá luobahit eará eiseváldái dahje almmolaš doaimma dikšui dahje Eurohpa Uniovnna doaibmaorgánii dán lágas mearriduvvón doaimma divššodettiin ožžojuvvón dakkár dieđuid doarjaoažžus, maid eiseváldi dahje doaibmaorgána dárbaša mearriduvvón dárkkistanbarggu ollašuhtima várás dahje dan bearráigeahčama várás, ahte Eurohpa Uniovnna lágat leat doahttaluvvón.

Ovddabealde 1—3 momeantta vuodul ožžojuvvón dieđut eai oaččo geavahuvvot eará go dan ulbmilii, masa dat leat bivdojuvvón.

127 §

Meannudeami spiehkastagat

Biebmobearráigeahču sáhttá addit 118— 126 §:ain dárkkuhuvvón áššiid giedahaladettiin dárbbasha ášsegirjjiid birra dárkilit mearrádusaid.

Dát láhka boahtá fápmui odđajagemánu 1. beavve 2023.

Go láhka lea boahtán fápmui, de johtáhuvvón ohcamušii ja ovdal lága fápmui boahdettiin gustojeaddji njuolggadusat ja mearrádusat.

Ovddabealde 11 § 1 momeanttas dárkkuhuvvón plánengoluide doarja ii sáhte miedihuvvot, juos dat leat šaddan ovdal odđajagimánu 1 beavve 2023.

Helssegis 29.12.2022

Dásseválddi Presideanta

Sauli Niinistö

Eanan- ja meahccedoalloministtar Antti Kurvinen